

PESTAÑA

La mort d'Angel Pestaña. Ha mort a la matinada d'avui al seu pis modest del carrer d'Enric Granados. La notícia de la seva mort, irremediable epítol d'una malaltia cretèria a través de tota una vida de les mateixes forces que se sublevaren el 19 de juliol, ha caigut català un profund sentiment.

Pobre Angel Pestaña, home íntegre, insubornable, la mort del qual serà plorada per totes les masses populars de barcelonins i d'arreu de Catalunya, desapareix quan començava a veure convertits en realitat els fruits de la seva llarga i dolorosa experiència al camp de les lluites proletàries.

Pestaña, que no claudicà mai, que no es doblegà mai, rebrà demà l'homenatge pòstum de tots els treballadors barcelonins.

Angel Pestaña és la història viva d'una llarga etapa del proletariat barceloní en les seves dramàtiques lluites contra una burgesia hostil a tota reivindicació social i contra les bandes de terroristes contractats als despatxos del «Gobierno Civil» i als salons del «Fomento del Trabajo Nacional».

Pestaña, home íntegre, insubornable, la mort del qual serà plorada per totes les masses populars de barcelonins i d'arreu de Catalunya, desapareix quan començava a veure convertits en realitat els fruits de la seva llarga i dolorosa experiència al camp de les lluites proletàries.

Pestaña, que no claudicà mai, que no es doblegà mai, rebrà demà l'homenatge pòstum de tots els treballadors barcelonins.

Angel Pestaña, atret putser, pel miratge de la Barcelona dinàmica i batalladora, vingué a viure a la ciutat catalana i en el seu esperit la vehemència i l'ardor de les gents de l'Espanya lliure.

destacar les seves grans condicions en les organitzacions sindicals de Barcelona que es debatien aleshores en un mar de confusions. Pestaña ocupa de seguida els llocs de més responsabilitat als sindicats i els donà una unitat i una força que feren trontollar en diverses ocasions els elements del règim. Al costat del malaurat «Noi del Sucre», adreçava el seu verb càlid i humaníssim a les masses treballadores de Barcelona en aquells temps agitats i convulsos de la post-guerra...

Els Sindicats arribaren a tenir, sota el seu guiatge, una força incontestable. Què podria ocórrer si les coses continuaven així? Calia suprimir Angel Pestaña. I els assassins a sou dels banquers i dels generals un dia li ompliren el seu cos de metralla. I encara, intentaren penetrar a l'Hospital de Manresa, on el líder sindicalista lluitava entre la vida i la mort, per a rematar-lo a trets damunt mateix del llit...

Pestaña era un home d'una vida exemplar. D'una sobrietat i d'una austeritat com pocs més se'n trobarien al camp dels nostres gents populars.

Vivé durant molts anys en un piset ombrívol i esquitllat del carrer de la Cadena. Una escaleta sordida i una porta oberta donaven l'habitacle del líder del sindicalisme barceloní. Al costat d'ell i quatre cadires, tenia damunt d'una taula els seus llibres i el seu diari. A l'esquerra, un costat de l'habitació un llit. Pestaña era un autèntic. Tot ho aprengué pel seu propi esforç. Estava dotat d'una intel·ligència natural i tenia per màxim orgull la seva modestia. Les estones que li deixaven lliures els adossats dels seus llibres venia roba en una petita parada al mercat de Gràcia.

Fela alguns anys que Angel Pestaña s'havia separat de la CNT, amb el grup anomenat dels «trentats». Creia que la posició abstenionista de l'organització sindical a participar en la direcció de la política espanyola era nociva per als propis interessos dels treballadors. La situació del país havia arribat a una tal gravetat que considerava errònia tota inhibició per part de la classe treballadora dels recursos del poder.

Els temps i els fets li han donat bona part de raó. En fundar el Partit Sindicalista, Pestaña volia aconseguir la vinculació dels Sindicats, sense que aquests perdessin les seves tradicionals característiques, al moviment polític de la classe treballadora. Al seu costat de diputat labora en aquest sentit. Ha mort quan aportava a aquesta tasca les seves grans energies.

El proletariat barceloní plorava molt temps la mort d'Angel Pestaña. La causa popular ha perdut un dels més esforçats i més dignes batalladors.

En terra li sigui lleu.

Pestaña, amb Salvador Seguí, en una de les moltes reunions celebrades per tal d'orientar el moviment obrer català

NANQUÍN

EL MADRID DE L'EXTREM ORIENT?

Toquio, 11. — Tota la premsa intenta donar al públic la impressió que Nanquín ja ha estat pres. Amb tot, el públic s'estranya del retard de la caiguda de Nanquín. Creia que la capital havia de caure sense resistència, igual com totes les altres ciutats, des de la presa de Xang-Hai. Des de fa alguns dies Toquio ha ornamentat els carrers per a celebrar la victòria. El públic demostra certa nerviositat degut a que Xiang-Kai-Xek ha anunciat la seva determinació de no dimidir; perquè les tropes xineses no han començat l'últim atac de Matsui i perquè continuen les batalles pels carrers de Nanquín, malgrat que la caiguda de la capital era esperada per el diumenge a la nit. La decisió de Xiang-Kai-Xek i el Govern intès de continuar la lluita ha impressionat moltíssim a Xina, després de la caiguda de Nanquín, abandonant la lluita. Tots els indicis demostren que els xinesos no es troben desmoralitzats i que faran pagar car l'avanc dels nipons a l'interior de la Xina.

Xang-Hai, 11 (urgent). — Sobre Nanquín hi ha notícies confuses, fragmentàries i parcials. Sembla confirmar-se, després de tot, que les tropes japoneses han trobat una resistència inesperada de la guarnició de la capital, que les ha sorprès, després de la precipitada retirada xinesa d'aquestes últimes setmanes.

Xang-Hai, 11. — El portanaveu de l'exèrcit japonès ha declarat aquest matí als periodistes que no posseeix cap dada sobre els combats que s'han produït a Nanquín. Hom precisa que el gros de les tropes japoneses es troba a dos quilòmetres fora de la ciutat.

Xang-Hai, 11. — El portanaveu de l'exèrcit japonès ha declarat aquest matí als periodistes que no posseeix cap dada sobre els combats que s'han produït a Nanquín. Hom precisa que el gros de les tropes japoneses es troba a dos quilòmetres fora de la ciutat.

L'ambaixador de França, M. Labonne, ha presentat les seves cartes credencials al President de la República

«Per a la meua lasca m'inspira'è en la voluntat de justícia social i l'esperança d'una veritable fraternitat entre els pobles» (M. Labonne)

«En defensar la República, règim nacional de llibertat, els espanyols defensen també un principi de valor universal» (Azaña)

M. LABONNE, nou ambaixador de França

EL PALAU DE PEDRALBES

Aquest migdia Pedralbes era bellíssim com mai. Sota el sol de desembre, sota el cel blau de Catalunya, tot tenia un aire de solennitat.

Un piquet de mossos de l'esquadra formava davant dels jardins del Palau. Després ha arribat una comitiva formada amb bandera i música. Més tard, la Banda Municipal. Quan les dotze s'apropaven, les il·luminacions del Palau tenien un aire inconfusible d'esdeveniment.

Les dotze. Un toc de corneta perllongat.

Per l'avinguda del 14 d'Abril avançava un brillant seguit d'automòbils, seguit de l'escoria presidencial a cavall.

ARRIBA L'AMBAIXADOR

D'un cotxe, en baixa M. Eric Labonne, el nou ambaixador de la República francesa. L'acompanya el ministre plenipotenciari i l'introduïdor d'ambaixadors, senyor Amos Salvador, que ha anat a cercar-lo a la seva residència. Els dos vestel·len de jaquet.

Les forces d'aviació i els mossos de l'esquadra reben honors, men-

tre la Banda Municipal interpreta l'Himne de Riego.

Immediatament, l'ambaixador i els seus acompanyants penetren al Palau. Són rebuts primerament pels membres del Gabinet diplomàtic de S. E. senyors Colom i Gubernet. Després, pel secretari de la presidència senyor Bolívar.

L'introduïdor d'ambaixadors, senyor Salvador entra sol a l'ex-saló del tron per a demanar el permís d'entrada. Després, surt a cercar M. Labonne. I tots dos entren al gran saló on els esperava el President de la República espanyola.

Fels costats el senyor Azaña el President del Consell de Ministres, doctor Negrín, en funcions de ministre d'Interior, per malaltia del senyor Gilral.

Immediatament s'han pronunciat els discursos.

EL DISCURS DE M. LABONNE

«Senyor President: Tinc l'honor de posar a mans de V. E. les Cartes credencials del cessament del meu anterior, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

Pot V. E. tenir la seguretat que consagraré tots els meus esforços i les meues forces per aconseguir la seva vida política i el meu antecessor, M. Jean Herbet, i les que m'acrediten prop de V. E. en qualitat d'Ambaixador de la República francesa.

de comú de tots els pobles i, al mateix temps, salvaguarda del nostre interès nacional.

Creiem que el bon camí consisteix en dissociar, tant en l'ordre del dret com en el de les relacions pràctiques, el conflicte interior d'Espanya i els factors de perturbació internacional que el mantenen i l'aproximen.

Quan la República no hagi de defensar la independència d'Espanya contra l'invasor i únicament hagi de restablir l'imperi de la llei a tot el país, renourirà la tranquil·litat a Espanya i s'haurem donat un pas decisiu en la restauració de l'ordre legítim del nostre territori. Creu innecessari dir, senyor ambaixador, que l'actitud de la República davant els dos aspectes del problema es diferencien. Davant el primer som un poble amenaçat en la seva independència. Davant el segon, representem un règim contra el qual s'ha aixecat en armes una part dels seus súbdits. Per a nosaltres i per a tot Europa, el primer aspecte de la qüestió és el més greu. El territori espanyol, per la seva posició entre dos mars, dominant algunes de les rutes més importants del món, ha estat massa vegades en el curs de la història, escurç dels conflictes.

Raó per la qual els destins d'Europa s'han ventuats altres tants vegades a la nostra terra. Tenim la convicció que ara succeirà així i que la nostra història, la nostra vida política i social, serà també una pau espanyola, nacional. Ningú no ho entén act d'altra manera. Tan aviat com emmudeixin les armes, el poble espanyol, reintegrat tot ell a l'exercici dels seus drets, serà convocat a expressar la seva voluntat. Allò que d'endeix s'haurà de respectar. Pudeu estar segurs, senyor ambaixador, que en la guerra i en la pau, trobareu entre nosaltres a més de les arrelades simpaties vers la vostra pàtria, la millor voluntat per la nostra part i per la part del Govern per a facilitar-vos l'exercici de la vostra funció, en la qual, l'antec coneixement que teniu d'un caràcter del nostre país i del seu geni peculiar, us aplanen en gran manera el camí.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

MANUEL AZANA, President de la República

Llures d'ingrències estranyes, els espanyols veníem aviat les seves discordies. La pau de la República, com expressió política d'un sistema de llibertat i de justícia social, serà també una pau espanyola, nacional. Ningú no ho entén act d'altra manera. Tan aviat com emmudeixin les armes, el poble espanyol, reintegrat tot ell a l'exercici dels seus drets, serà convocat a expressar la seva voluntat. Allò que d'endeix s'haurà de respectar. Pudeu estar segurs, senyor ambaixador, que en la guerra i en la pau, trobareu entre nosaltres a més de les arrelades simpaties vers la vostra pàtria, la millor voluntat per la nostra part i per la part del Govern per a facilitar-vos l'exercici de la vostra funció, en la qual, l'antec coneixement que teniu d'un caràcter del nostre país i del seu geni peculiar, us aplanen en gran manera el camí.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

Accepteu, senyor ambaixador, la meua cordial benvinguda i els vots més sincers que formulo per la pau i la prosperitat de França.

POLÍTICA DE CATALUNYA ENFORA

Què dirà Mussolini?

Aquesta nit el Duce proclamarà tretament davant de les masses feixistes i des del balcó del Palau de Venècia els resultats del Gran Consell, que sobre a les vint-i-dues hores. Què dirà? Si hem d'esser sincers direm que existeix una gran curiositat per saber-ho, però aquesta curiositat és més litorària que no política perquè tothom a París creu instintivament que Mussolini, per molt que s'estengui en les paraules, no passarà en el discurs d'aquesta nit més enllà d'elles. Tot acte polític de la seva banda sembla reament exclòs.

Les previsions d'aquest matí i d'aquest migdia són les següents: S'espera que, com ja ha estat anunciat, Mussolini declarï aquesta nit que es retira completament de la Societat de Nacions. No obstant, alguns observadors fan notar que, com que Mussolini assenyala produir un cop d'estat, i aquesta decisió de retirar-se de Ginebra ja ha estat molt anunciada, és possible que, després de tot, el Duce es guardi un altre tros de més real efecte per a aquesta nit.

Un altre probable tema de la declaració de Mussolini seria, segons alguns, la dissolució i la desaparició del Parlament italià i la seva substitució per una Cambra corporativa. Aquesta decisió, l'anterior voldrien significar el complet abandon del sistema democràtic; a l'exterior, retirada de la S. de N., a l'interior, abandon del Parlament.

Un altre dels temes que s'anuncien per la declaració de Mussolini d'aquesta nit és el de la no intervenció a Espanya. Mussolini pot referir-se al problema espanyol en dos sentits. Per una banda pot procurar agitar-se fort a Salamanca, plantant cara als anglesos, que tant esforços estan fent per a expulsar-lo. També pot Mussolini fer tot el contrari, és a dir, tendir a abandonar la política de guerra que està practicant a Espanya, per la política pura propiament dita. En altres termes, el Duce pot retirar-se del Comitè de no intervenció i aliar-se directament amb Franco, o bé voler erigir-se en una mena de defensor de la concòrdia peninsular, per tal d'intentar prendre aquest paper als anglesos.

No és fàcil a l'hora que som de poder donar una seguretat sobre aquestes qüestions. Pel nostre costat ens sembla, però, poder fer notar en primer terme que l'acte de Mussolini d'aquesta nit no serà pas un acte de força, sinó més aviat de feblesa militar. Si algun dels lectors el pot sentir a la ràdio o si demà al matí el llegim a la premsa, que observi que com més violent hagi estat Mussolini de paraula, més feble podrà dir això que estarà en l'acte polític.

Ens sembla convenient, per acabar aquesta nota, donar les impressions que el «Times» d'aquest matí publica, segons el telèfon de Roma: «La Roma és fan tota mena de comentaris i conjectures sobre el que ha a dir Mussolini. Que anunciarà que el Govern italià ha decidit separar-se de la Lliga de Nacions? Això és una cosa que ningú no en dubta. Però són nombrosos els qui pensen que aquesta decisió — que la major part dels italians saben molt bé que no ha de tenir cap efecte apreciable sobre l'estat de les relacions de llur país amb la resta del món — no podria ella sola justificar la dramàtica amissió en senyals, que es prepara, de les previsions que aquesta observadora fan sobre l'any que ve.

La marxa d'Itàlia de Ginebra estava acompanyada d'un advertiment a les potències democràtiques, segons el qual l'organització de la pau mundial depèn, no de la Societat de Nacions ni del sistema de seguretat col·lectiva, sinó de les condicions establertes pels Estats totalitaris i en particular per la condemna de fora de la llei del sistema comunista.

Nicolas M. RUBIO

París, 11-12-37 (Per conferència telefònica aquest migdia)

L'opinió europea i l'anunciat gest de Mussolini

UN BELL MAPA DE CATALUNYA

La Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat ha editat a gran mida i a tot color, un magnífic mapa de Catalunya.

Es tracta d'un mapa posat al dia i grafat amb la cura més gran. Un mapa que farà un servei a tots els organismes de la nostra terra, i que era ja necessari que la Generalitat edités, car en aquest ram abundaven les cartes imperfectes i antiquades.

La Conselleria d'Obres Públiques mereix, en aquest cas, l'agraïment de tots els catalans.

LA CIUTAT MARXA

SINDICAT DE DIBUIXANTS PROFESSIONALS (U. G. T.). — La Secció d'Idre-Metallúrgica d'aquest Sindicat de Dibuixants, convoca a tots els seus afiliats a la reunió que se celebrarà demà passat, dilluns, a les sis de la tarda, al seu estatge social (Avinguda Porta de l'Àngel, 9).

FEDERACIÓ GRÀFICA ESPANYOLA. — La Secció Mixta d'aquesta Federació convoca als seus associats a la reunió general ordinària que se celebrarà demà passat, dilluns, a les sis de la tarda, de primera concentració a les set de segona, al seu estatge social (passatge de Pi i Margall, 7).

SINDICAT METALLÚRGIC (U. G. T.). — Tots els inscrits a la Borsa de Treball d'aquest Sindicat han de passar abans del dia 25 per a controlar el carnet i la tarja d'inscripció, i s'adverteix que aquells que no ho facin, se'ls donarà de baixa de la Secció.

COOPERATIVA DE CONSUM DE FUNCIONARIS DE L'AJUNTAMENT. — Demà diumenge, a les deu del matí celebrerà l'Assemblea general extraordinària a l'estatge del Centre Obrer d'Arquitectura, situat al carrer de Ramon Aiguà, 55, pral. (abans Baix de Sant Pere).

CLASSES DE LLINGUA ALEMANYA. — El Sindicat de l'Ensenyament i Professions Liberals, obre un curs de llengua alemanya per a principiants el qual començarà el dia 15 vinent.

Per a matricular-se, tots els dies de sis a vuit, del vespre, al passatge Pi i Margall, 35, entresol.

ASSOCIACIÓ D'IDEALISTES PRACTICS. — El dimars vinent, a l'estatge social (Santa Anna, 28, pis segon, primera), a dos quarts de vuit del vespre, tindrà lloc una conferència a càrrec del publicista Rafael Miralles, el qual versarà el tema: «La vida de Pau Casals, l'artista que té el món a la mà, a través del anecdota».

UN PREC

La família del pleat periodista Joaquim Vila-Bisa, ens prega, davant la impossibilitat de correspondre a les nombroses persones i entitats que se'ls han adreçat per lletres o telegrama donant-los el condol, d'agraïr públicament, des d'aquestes pàgines, totes les mostres de simpatia i condolència que han rebut amb motiu de tan sensible pèrdua.

CASAL CAIALA DE L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLA (E. C.)

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA
(Corts Catalanes, 463)

Festival pel Quatre Infantil a profit del CAP D'ANY DEL COMBATENT

LA CRUADA NOVA. EL CASAMENT DE LA NIÑA. COM ELS OCCELLS

Diumenge, 12 de desembre, a dos quarts de cinc de la tarda

ESCENARIS

(CONTINUACIÓ DE LA PAG. 4)

«Que tan els meus catalans, pregonaven l'altre dia davant el mur que un museu basc posa en solfa una sarsuela popular barcelonina? Ja ens han respost. Llegim que el nostre Borjany, català de socorrel, ha escrit la música d'una sarsuela il·ludida «Borjany, la Verbenas».

«Heureu el nom d'Albar d'Orriols? L'han darrat l'altra, estrenant dues comèdies en vers al Teatre Apol·lò. Aren obres d'actualitat, que volien ésser atreïdes, «Miquel» i «Espanya en pic» eren els títols.

La darrera s'estrena la poc a Madrid, i el públic la xula el dia de l'estrena. I és el que ens deia un amic, madriteny.

—Una cosa es estrenen certes obres de guerra amb el front a tres-cents quilòmetres, i l'altra cosa és estrenar-les a Madrid, on el front és a la cantonada.

AQUESTA NIT, REPRESENTACIÓ EXTRAORDINÀRIA AL TEATRE MUSSOLINI

L'escena, ¿causarà l'efecte perseguit per l'autor de la comèdia?

COM QUE A LA PLAÇA DE VENECIA ES DONARÀ FUNCIO GRATIS, ES AJORNADA LA REPRESENTACIÓ DE "L'AFRICANA"

Roma, 11. — La gran reunió que se celebrarà aquesta nit a la Plaça de Venècia no serà inferior en res a les d'octubre del 1935 i 1936 de maig del 1936, en el curs de les quals Mussolini anuncià el començament i el final de la campanya d'Etiòpia i la constitució de l'Imperi. Anuncià convocant els feixistes per tal que acudissin a les 20 hores a la Plaça, són col·locats tots els immobles. La Premsa anuncia que la representació de «L'Africana», que havia de celebrar-se aquesta nit a l'Òpera, ha estat ajornada per al diumenge. Els periodistes anunciaven l'interès amb que l'estranger espera les decisions del Gran Consell. Aquest es reunirà a les 22 hores, però la sessió durarà poc. Les emissions de ràdio italianes transmetran les paraules de Mussolini, el qual, des del balcó del Palau Venècia, donarà a conèixer a la multitud la decisió aprovada. Una atmosfera de febril espera regna a la capital, on totes les converses giren al voltant de l'esdeveniment d'aquesta nit.

AITLLE conlstarà di-lluns, a la Cambra, e's diputais conservadors

Londres, 11. — El senyor Aitlle, ha rebut els representants de la premsa al seu domicili particular, i els ha declarat:

«Les nostres visites a Madrid, Barcelona i València ens han emplenat d'admiraçió. La valentia que hi regna ens ha impressionat».

Tota idea de censurar-nos pel nostre viatge es ridícula, i la tinc preparada la resposta que a aquestes crítiques pronunciare en plena Cambra».

El senyor Aitlle va conferenciar abans a la nit amb els membres del grup parlamentari laborista, i va canviar impressions amb ells sobre els temes de la resposta que s'ha reit en les seves declaracions, i que com es veu a l'última política durant el seu viatge a Espanya, i que aquesta suposada actitud estal en contradicció amb el principi no intervencionista del Govern anglès.

Per tant, es dona per descomptat que en la sessió que celebrerà la Cambra dilluns que ve, Aitlle pronunciarà un discurs que informi sobre el que ha fet i el que ha vist a l'Espanya republicana.

VICTORIA DE LES ALES REPUBLICANES

9 aparells enemics abatuts al cel d'Aragó

Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA:
Sense novetat d'interès en els diversos fronts.

EXERCIT DE L'AIRE:
A un quart de dues de la matinal, el Ministeri de Defensa Nacional ha facilitat el següent comunicat d'Aviació:

«Sobre terres d'Aragó s'han lluitat avui grans combats aèries que han constituït altres tantes brillants victòries per a la nostra aviació».

A primera hora de la tarda, vint aparells enemics, protegits per uns quaranta de nosaltres, es presentaren a bombardejar els aerodroms de Borja i Candamo. Els nostres caça, que en apropar-se les esquadres enemigues s'avençaven a l'atac, caixaren cònicament amb elles, el resultat fou el següent:

Balces de l'enemic: Un bimotor abatut a les proximitats de Candamo. Un altre aparell de les mateixes característiques, que fou explotat a l'aire. Un caça, que caigué a La Naja. Un altre que fou abatut entre l'Alfara i el territori d'Alfara. I tres caça més que, aconseguint pel toc de metralladora dels nostres, se'ls veia aterrar violentament en territori fascista.

Balces nostres: Un avió de caça abatut, el pilot del qual, que es tira amb paracaigudes, resultà lliure.

Un dels alemanys que tripulaven el bimotor que caigué prop de Candamo, fou agafat amb vida i es troba amb molt greu estat a l'hospital.

Posteriorment, a les 13.15, divuit avions enemics bombardejaren Barbastro i Castelfón. Una de les nostres esquadres de caça, que s'eleva molt a temps, aconseguí fer caure un dels aparells agressors a la zona d'Alcubierre i un altre que caigué dintre les línies enemigues. Nosaltres no tinguérem cap baixada.

EL "CANARIAS", L'ALMIRANTE CERVERA" I EL "BALEARES", DISPARAREN CONTRA ALACANT

HAN CAUSAT UN MORT I TRENTA-QUATRE FERITS

Un dels vaixells agressors ha estat tocat per les nostres bateries de la costa

Nota del ministeri de Defensa Nacional, facilitat ahir al vespre: «Aquesta tarda, a les 4.45, els vaixells de guerra fascistes «Canarias», «Baleares» i l'«Almirante Cervera», es presentaren davant d'Alacant, i des d'alguna distància feren foc de canó contra aquesta ciutat. Les bateries de la plaça contemplaren i els vaixells agressors es retiraren a tota màquina, el bombardeig dels quals durà aproximadament quinze minuts. A conseqüència d'aquesta agressió resultaren un mort i trenta-quatre ferits els més greus d'entre els seus tripulants, un de quatre anys i un altre de deu, els quals següentment moriran d'un moment a l'altre. Els danys materials són insignificants».

A la poca estona de retirin-se els vaixells pirates es veié a la mar, des de Villajoyosa, Benidorm, Altea, Javea, Cab de la Nau i altres punts de la costa, un gran nombre de vaixells que s'ajuntaven a la nit i que se suposava que procedia d'un vaixell que estava cremant».

¿Dimitirà Chamberlain el mes que ve?

Paris, 11. L'opinió francesa no manifesta sorpresa davant les informacions relatives a la retirada del Govern de Roma de la Societat de Nacions. És a notar que Berlín i el Japó han fet pressió perquè Mussolini abandonés la posició equívoca de continuar participant en la Societat de Nacions, malgrat ésser enemic d'ella, i estar unit a les altres potències feixistes, que no solament estan fora, sinó en contra de la Societat de Nacions i de les potències democràtiques. La premsa francesa destaca que la decisió de Mussolini significa l'adhesió oficial d'Itàlia al pla alemany de revisió completa dels tractats de pau i de l'abandonament complet de Versalles.

PACTE ANTIDEMOCRÀTIC
La creació d'un grup d'Estatos totalitaris, que s'ocultava primerament darrera del pacte anomenat anticomunista, ara es presenta més clarament sota l'aspecte de pacte antidemocràtic antieuropeu. També la premsa destaca el fet que es tracta de la formació d'un bloc agressiu, que s'ha vingut assajant amb la intervenció a Espanya, la propaganda a l'Àfrica del Nord i l'adhesió a l'agressió del Japó, i que vol preparar-se per a dominar la Mediterrània. La premsa francesa afirma que és important ara veure com reaccionarà Anglaterra. Amb la seva decisió, Mussolini diu clarament que no vol solucionar amistosament el problema d'Abissínia, que renuncia a les negociacions amb Anglaterra i anuncia també l'acord general que Anglaterra i França volien proposar a tots els Estats. La situació a la Mediterrània torna a ésser greu. Però la premsa francesa destaca el desmoronament de la maniobra: els seus corresponents a Ginebra, descauents al servei de la delegació italiana, estan d'acord a opinar que la decisió de Mussolini és solament una presa de posició i que el Govern italià no podrà tornar a la Societat de Nacions si tots dos països li fan concessions.

MUSSOLINI SEQUEIX ESPERANÇES
Com que la sortida de la Societat de Nacions no és definitiva fins passats dos anys, Mussolini manifesta la seva intenció de negociar perquè la seva decisió no arribi a ésser irreversible i demanarà sobre la reforma dels tractats. Potser aquestes són les propostes de Mussolini, però la situació internacional actual no permet aquestes maquinavelles tan budes. La sortida d'Itàlia aclarirà la situació internacional. La Societat de Nacions serà un organisme de base democràtica, en el qual podran participar els països d'aquest caràcter. Fins ara no ha pogut obrir negociacions amb els països democràtics i, a més, el Govern italià d'alguns països. Mussolini espera que formant part de la Lliga aquest petits països més o menys balcanics o sud-americs, Roma podrà continuar el sabotatge valent-se dels seus agents. Però es observa que el gest de Mussolini ajorna sense dies totes les probabilitats d'un acord econòmic susceptible d'alleujar les males condicions financeres en què es troben els Estats totalitaris. A l'opinió francesa no creu que el gest de Mussolini pugui canviar la situació de fet. La política de Mussolini era d'agressió i ara el Govern de Roma ho declara oficialment. El que el resultat estrany és que l'ex-president del Consell, Flaminio, hagi elegit aquest moment per a traslladar-se a Berlín i a Roma a negociar pel seu compte. Aquest viatge és tan estrany que fins i tot ha posat de bon humor al l'Action Française que pregunta: «Servirà per fi per a alguna cosa el senyor Flaminio?»

CAP SORPRESA A ANGLATERRA
L'opinió anglesa tampoc no s'emociona per l'anunci de Mussolini. Ja se sabia a Londres que la violenta campanya desencadenada contra el ministre de la Guerra, Belsham, per la premsa feixista italiana, responia a l'objectiu de produir les mesures del ministre, que està fortificant Egipte i prenent mesures militars a la Mediterrània, i ha tret dels alts llocs de comandament els generals germànics o incapaces que s'obstinaven en la creença de la manca mediterrània. El «Daily Herald» diu que la decisió d'Itàlia no canvia en res la realitat, perquè

pràcticament el Govern de Roma ja estava en la Societat de Nacions. L'agressió contra Abissínia, l'agressió contra Espanya i l'ajut al Japó demostraven que l'Estat feixista estava fora i contra la Societat de Nacions. Mussolini tracta ara d'obtenir l'adhesió de l'Europa, Romania i Turquia, per adquirir a la Mediterrània una posició forta contra França i Anglaterra. El «New Chronicle» escriu que ningú no plorà i que molts preguntaran per què Itàlia encara era a la Lliga. L'altre serà més respirable a Ginebra, ara que Mussolini marca. Solament cal deplorar que els Estats signants del pacte no hagin tret Mussolini. El «Daily Mirror» escriu: «Abandonar Itàlia la Lliga? No canviaria res. Quedant-se a Ginebra, Itàlia es trobava en la situació d'un lladre en una reunió de mares de famílies. Solament el «Daily Mail» diu que la sortida de Mussolini significa la condemna de Ginebra. Però també aquest periòdic feixista confessa que la culpa té la Lliga, perquè no ha sabut fer altra cosa davant de l'agressió, que expressar la seva simpatia a la víctima».

ABANDONARÀ TAMBÉ EL COMITÈ DE NO INTERVENCIÓ?
No obstant, Eden és optimista, i diu a la nit declarant a la Comissió d'Afers Estrangers dels conservadors, a la Cambra dels Comuns, que la situació europea és millor que abans, i que no hi ha amenaça de guerra. Els cercles oficials no volen fer declaracions sobre el viatge de l'ambaixador de Mussolini a Roma, però es diu a Londres que el Govern de Mussolini abandonarà també el Comitè de no intervenció. Chamberlain ha pronunciat un discurs al Comitè d'Unitat Imperial, i ha dit que l'imperi britànic (sta més unit que mai, i ha declarat: «Es parlarà de la resurrecció d'un sistema de pau, i de la voluntat de l'eficàcia de la submissió voluntària de la llibertat individual a la direcció de l'Estat o d'un sol individu que encarni l'Estat. Nosaltres no volem imposar als altres Estats una forma de Govern particular, però si volem donar-nos amb la forma democràtica que s'adopta al nostre poble, i tenim amor a aquest règim, que també volen altres països. Ens alegrem de l'anunci de Mussolini, perquè la forma democràtica fora del feixisme i del comunisme».

ELS ALEMANYAS INTENTEN AUGMENTAR LA COESA

La premsa alemanya fa al·lusions a la sortida d'Itàlia de la Societat de Nacions, i diu que es tracta del cop de gràcia contra Ginebra. Segons la premsa alemanya, Anglaterra i França havien estat ja informades per Mussolini d'aquesta petició, precisament després dels vintges de lord Halifax a Berlín de Delbos a l'Europa Central. El «Berliner Boersen Zeitung» comenta el viatge de Delbos, i diu que els ministres francesos podrien meditar sobre l'oposició dels països democràtics i balcanics que es manifesten contra el comunisme. «El prestigi dels Soviets ha caigut com a conseqüència del crim i del fracàs espanyol». Alemanya i Itàlia han pres la direcció d'una nova institució que unita els pobles ben intencionats, com l'ugoslavia. La premsa alemanya protesta violentament contra el discurs pronunciat en la conferència mundial per la pau per sir Stafford Cripps. L'ex-ministre socialista havia proposat la reunió en comú de totes les colònies sota l'administració dels Estats democràtics i l'exclusió de tot comerç amb els Estats totalitaris. El periòdic «Nachtausgabe» diu que es tracta del desenvolupament de la idea del seige econòmic als Estats totalitaris, per a prendre per la fam Alemanya, Itàlia i el Japó.

«Si el Govern anglès no desautoritza aquest projecte, se'l considerarà còmplice d'aquest acte boixer».

«El «Deutsch. Alger. Anzeiger» diu que no pot excloure cap conferència de pau si en ella participa Rússia. Demana al Govern anglès que protesti contra la conferència de Stafford Cripps. Dietrich, subsecretari del ministeri de Propaganda i cap de l'«Algemeine Zeitung», ha pronunciat un discurs als estudiants de Berlín, en el qual ha dit: «No existeix en la vida social llibertat».

Els combats aèris al front aragonès

Els vaixells rebels no poden mantenir un bloqueig en una cosa de 700 milles

El ministeri de Defensa Nacional ha facilitat la nota següent:

«Els fascistes han anunciat el bloqueig de la costa mediterrània, amb el propòsit d'aconseguir la disminució del nostre comerç marítim per la manca de combustible».

«A canvi dels avions alemanys també foren obligats a entrar en combat. També fou abatut un «Junkers» per l'eficàcia dels trets dels «Chato» republicans».

«Els nostres aparells, valent-se de la major velocitat es lluraren dels trets enemics, i després de perseguir-los fins prop de Saragossa tornaren a llurs bases sense novetat».

Abonar i procurar que tothom satisfaci l'arbitri sobre consums, és contribuir a la lluita contra el feixisme

Fei que respecta al munt de la costa, el servei de rastreig de minis climàtics semblant risc, i no s'ha registrat ni un sol incident per culpa causa des que els rebels han llançat el seu anunci».

lat individual. La llibertat de la premsa, tal com està establerta per les democràcies, és la realitat més desvergonyida que hagi pogut donar-se mai. La democràcia és una sociació de febles que oprimeix les masses».

CHAMBERLAIN, ESPERANÇA D'ITALIA

L'actitud de la premsa feixista durant aquests últims dies, per altra part, no deixa lloc a dubtes, els nous atacs contra Anglaterra passen al descobert la seva irritació davant el fracàs de les famoses negociacions directes amb Anglaterra, que des de fa sis mesos vénen dient-se. Mussolini havia posat les seves esperances en Chamberlain, i ara sap que el primer ministre anglès dimitirà en el mes de gener. El temor que l'actual ministre de la Guerra, Belsham, pugui ésser nomenat primer ministre, ha provocat atacs italians amb els que tracta de pressionar i ajudar la tendència feixista anglesa, que va perdent terreny. Per altra part, no s'ha d'oblidar que Itàlia ja ha llançat la idea d'una Societat de Nacions feixista. Ara com ara l'ex-director Berlín, i Mussolini vol formar una societat de Nacions feixista, amb el seu centre a Roma, en espera de l'adhesió d'alguns Estats europeus de segona fila, com Suïssa i l'ugoslavia, i alguns Estats sud-americans. Però això no canviava absolutament en res la situació, perquè aquest bloqueig ja existeix de fet, i per altra part, els petits països no s'atreïren a prendre una posició oficial contra els grans Estats europeus. La premsa feixista insisteix sobre les amenaces econòmiques i financeres que, segons ella, les democràcies esgrimeixen contra els Estats totalitaris. En el fons, Mussolini el que vol és espantar, a fi d'obtenir concessions, la primera de les quals seria un prestege. Però, per altra part, també a Itàlia es perceben que amb la repetició de situacions crítiques, s'està arribant a la guerra mundial i, com creu que aquesta és a prop. Als cercles oficials austríacs és desmentit que Austrà abandoni la Societat de Nacions en el cas que Itàlia prenghi semblant decisió. S'assegura que Austrà no pensa en semblant cosa».

DELBOS havia de causar sota les ba es del feixisme internacional

També es preveia una atemptat contra el governador d'Algèria

Paris, 11 (Argènia). — La policia ha descobert els preparatius d'un atemptat contra Delbos, durant el seu viatge a l'Europa central. Es descomprimen sota els gracies al desmantellament d'una xifra sospitosa, dirigida al terrorista nou-veure Budai Kolemian, el qual es troba a l'Algeria.

D'altra banda, també s'ha descobert un projecte d'atemptat contra el governador general d'Algèria.

En un mes aproximadament que la policia ha descobert els preparatius dels nous-veure Budai Kolemian, el qual es troba a l'Algeria.

Poc després de la detenció a la policia intercepció dues lletres que anaven dirigides a ell, i que estaven escrites en àrab. Després d'una inspecció es descobrí que procedien d'un individu que vivia a Praga, i que s'hi parlava de l'organització d'un atemptat contra el senyor Delbos i d'un altre contra el senyor Lebouat, governador d'Algèria.

L'informació a policia l'excusava de que passava, va procedir a la detenció del corresponent de Kolemian.

Praga, 11. — La policia ha detingut un bohemí del sud el qual s'excusava que estava en contacte amb Budai Kolemian i que havia projectat un atemptat contra Delbos durant la seva estada a Praga. El detingut, el nom del qual és desconegut, havia pertanyut a la Legió Estrangera i ha confessat el delict de que se l'acusava. Ha afirmat que no tenia cap complicitat i s'ha reconegut autor de les cartes desvirtuades per la policia francesa.

Brussel·les, 11. — Budai Kolemian no es desmentia a següent: «Els meus i mig estigues en aquest país, però ho considero indesitjable».

La policia francesa el detingué en el port a la frontera francesa, el qual que estigué complicat en l'assassinat del rei Alexandre de Iugoslavia».

Budapest, 11. — En aquesta capital s'ignoren els detalls de la persegució del terrorisme nou-veure Kolemian el 1918, després d'haver exercit un paper secundari a la ciutat de Kec durant el govern del comte Karoly. Des d'aleshores no ha retornat a Hongria.

Valencià, 11. — Budai Kolemian fou expulsat de França però el 1935 va tornar a València des de la policia especial el va detingut.

Budai Kolemian, es va establir a València, va deixar el 1930 i va fer dos atemptats contra la Legió d'Algèria a Praga i un contra el País de la S. de N. a Ginebra. Al seu equipatge s'havien trobat restes de polímers, plans de les grans ciutats i altres coses que no s'han trobat. S'ha sabut a més que el seu nom estava per tal de preparar dos atemptats contra Delbos i el governador d'Algèria.

Ampla balconada oberta de bat a bat sobre la ciutat...

CATALANS D'AMERICA

Ahí, al Casal de la Cultura, tingué lloc una sessió que convé destacar com es mereix. Hi eren honorats els catalans d'Amèrica. Com molt bé va dir el conseller de Cultura de la Generalitat, aquests darrers temps s'ha parlat amb ironia i amb duresa dels "absents"; però el cas no és igual pels qui han desertat ara i pels qui abans de començar la lluita havien ja arrelat en terres llunyanes.

Aquests darrers, representats per antonomàsia pels catalans d'Amèrica, porten a terme una tasca formidable de propaganda. Catalunya, la mateixa República Espanyola, han d'agrair profundament els treballs que aquest grup nombros de catalans ha fet i fa per donar a conèixer la realitat de la guerra que fem.

Solidarietat espiritual amb la pàtria, la dels catalans d'Amèrica, que en aquests instants dramàtics es fa encara més viva, més profunda. Cada dia ens arriben de més enllà de l'Atlàntic proves d'aquesta solidaritat. Alguns d'elles, proves materials que demostren com aquests germans coneixen perfectament les característiques de la nostra lluita i saben quines són les nostres necessitats.

Però allò que cal agrair més als catalans residents a Amèrica són els esforços que fan per conservar vives i despertes llurs característiques ètniques, llurs qualitats espirituals. I precisament l'acte d'ahir al Casal de la Cultura era per a celebrar una manifestació d'aquesta naturalesa. El dibuixant català Ramon Subirats, que tota l'Argentina proclama un formidable artista; la traducció catalana del "Martín Fierro", obra de Martí Muntaner, un escriptor català resident a la Pampa i que, en un contacte íntim i estret amb els fills d'aquell país, com ho prov la seva comprensió del famós poema, ni per un moment no ha oblidat les exigències de la seva condició catalana.

Catalans d'Amèrica! Tant de bo les cinc Biblioteques Populars que la Generalitat us acaba de trametre, siguin als vostres ulls la penya que Catalunya tampoc no us oblidia, que la Pàtria us considera entre els seus millors fills.

D'esquerra a dreta: Aquest infant que la infermera treu a prendre el sol al jardí de l'Hospital, ha vingut malalt des de San Sebastian; ha seguit tota la tragèdia de la guerra al Nord i ha arribat a Barcelona després de seguir els hospitals de sang al llarg de la tràgica retirada... Ara descansa a Barcelona, on el seu estat de salut ja li permet gaudir del nostre clima benigne i del nostre sol reconfortador. — L'ins fa poc, aquest edifici era l'Hospital. — Gràcies al gest humanitari del consell de França a la nostra ciutat, ha passat a ésser l'Hospital Basc, al servei dels refugiats nordenys... — El ministre de Justícia, senyor Irujo, en l'acte inaugural de l'Hospital Basc, conversa amb el representant del consell de França a Barcelona i amb el secretari general de la Casa d'Euscadi, senyor Altaba.

"Els sanitaris de l'Exèrcit del Nord no hem sortit dels hospitals només que quan hem hagut d'evacuar-los..."

MARITXU, la noia dels hospitals de primera línia

Fa uns dies, la Premsa barcelonina va reproduir la notícia que el ministre de Justícia, senyor Irujo, havia inaugurat, a Barcelona, un hospital reservat als ciutadans bascos. Una notícia escueta, intrascendent, que segurament va passar desapercebuda a molts lectors.

De fet, el que el Govern d'Euscadi ha hagut d'habilitar un hospital a la nostra ciutat no tindria major importància, però sí que la té, perquè el que ha fet el Govern d'Euscadi no ha estat habilitar un local al servei de dos-cents mil bascos refugiats a Catalunya, sinó que l'esmentat hospital ha estat produït d'una donació feta gentilmente pel consell de França a Barcelona.

Per aquesta circumstància, quan l'amio Altaba, fins ara secretari de la Delegació d'Euscadi a Catalunya, ens posà en antecendents, tinguerem interès a fer una visita a l'hospital.

UN EDIFICI DE CONSTRUCCIÓ MODERNA

Al barri de La Salut, a la costa d'un pujollet que deixa, obert de bat a bat, una ampla balconada sobre la ciutat, s'ha en un edifici de construcció moderna, onegen ahermanats les banderes de la República, d'Euscadi i de Catalunya.

Fins la poc, aquest edifici era per als suïdats de la veïna República. Amb gest digne d'època, que revela els humanitaris sentiments del consell de França a Barcelona, la casa ha estat lliurada al Govern d'Euscadi per a hospitalitzar-hi els bascos refugiats que ho necessiten.

CEDIT GRACIOSAMENT

Quan parlem amb el doctor Josep Cincunegui, actual director de l'hospital, aquest ens diu:

— Ha estat una cessió feta per propi iniciativa del consell de França, i sense que el Govern d'Euscadi hagi hagut de fer cap mena de gest. La casa, a més, és un edifici de construcció moderna, onegen ahermanats les banderes de la República, d'Euscadi i de Catalunya.

Ja tenim l'hospital i també tenim, a més, un pavello reservat a Maternologia, i ara s'estan obrint locals per a malalts de malalties infeccioses i per a sanatori antibuè.

— Quants malalts poden tenir estatge a l'hospital?

— Entre l'Hospital i el pavelló de Maternologia, uns vintants.

VA COMENÇAR A IRUN...

El doctor Cincunegui ens explica de caste alt, que en l'expressió, però correcte i afable, el dia 19 de juliol, al front d'un grup de sanitaris d'urgència, va sortir amb les milícies basques a defensar les llibertats del país, i de llavors fins la poca ha estat sempre al seu lloc. La seva esposa, com la de tant d'altres sanitaris bascos, va començar a Irún i no ha acabat fins a Santandreu. Quan li fem preguntes sobre anècdotes de la guerra, ens respon, amb el seu parlar típic:

— Els sanitaris no podíem explicar els espectaculars fets que he vist durant les taules d'operacions. Per això hi he vist passar infants, dones, vells, joves. Uns, locals per un projecte; altres, amb els maneres arrancats per l'explosió d'un obús; altres, esquarterats i altres, castrats de criatura, desgraciats per violència de marcos, alemanys i italians de "bona" invasió. De la guerra, ja he vist per des, però no he vist mai més. Els sanitaris de l'exèrcit del Nord no hem sortit dels hospitals, només que quan hem hagut d'evacuar-los.

— El doctor Cincunegui ha pronunciat aquestes paraules, amb un aire i un somriure de resignació. Semblava voler dir: «M'ha fet dol que es pugui fer».

Malgrat tot, intenció que ens expliqui detalls de la guerra al Nord,

pero els nostres desigs d'informador són inafils.

— No us preocupeu — ens diu —. Us presentaré una infermera que ha fet tota la guerra, i que aduho fou feta presonera a San Sebastian, i que tan aviat com va poder fugir de l'interior vol tornar a ocupar el seu lloc a l'hospital.

MARITXU

Hi ha una pausa en la conversa, una pausa que dura tot el que tarda Maritxu a arribar al despatx del director, durant la pausa, el doctor Cincunegui ens informa que a l'hospital hi ha, actualment, uns vint malalts.

Maritxu. És el tipus clàssic de la noia basca, bruna, cabell negre, ulls grans i somriure radiant. La dona blanca d'infermera buidava roval periculis de la seva casa. Però quan convenim el nostre interrogatori i li parlem de la guerra a Euscadi, el seu país estimat, el somriure de Maritxu es desdibuixa en una ombra de tristesa.

— Maritxu ens diu el director — us pot explicar coses d'interès periculis, ella ha fet la guerra des d'Irún, i sempre ha estat als hospitals de primera línia.

IRUN, SAN SEBASTIAN, BILBAO, SANTANDER...

— Pudeu dir-nos què com de la vostra estada al front basc? — preguntem.

— Podria dir-vos tantes coses! — Goses anecdòtiques, moments tràgics que haguem viscut.

— Anem a Irún. Els ferits que teníem a l'hospital no volien romandre allistats i avaluaven els llocs per tal d'anar a buscar l'arma i posar-se al costat dels seus companys. A la meua casa vivien morint-se de ferides, que es varen llevar el matí d'un dia d'aver estat operats. La ciència d'Irún va ésser un dels episodis més heroics que registrara la història de la nostra guerra. Tres setmanes sommes al marxi del foc i de la metralla que llançaven damunt nostre els canons i els avions alemanys. I el poble s'havia de defensar amb armes de caça, mentre la una intervenció rebia quatre trens de material de guerra a l'altira banca d'Hispania.

— Quan calgué Irún passarem a França?

— No cap mianara. A França sols hi varen passar les mares de família i els vells que varen anar cap a San Sebastian. Ara hi va un any, que jo era presonera a San Sebastian. Les tropes franquistes varen trobar-me a l'hospital proucant servei i em delingueren. Lloc ter carà de bona nota, perquè els pocs dies varen tornar-me a posar-me al servei a l'hospital, i el matí dia que varen posar-me en llibertat, vaig embarcar en un vaixell i tots els que hi anàvem varem passar-nos a Biscaia.

— Però no deixeu de fer d'infermera?

— Aquesta oreu roja que porta. Jamunt del pit hi es des del dia 20 de juliol, on que varem posar-nos. En arribar a Lluç, varem destinarme a Marquina, i una vegada evacuada aquesta ciutat, varem traslladar-me a Santandreu. Quan les tropes franquistes van arribar a Santandreu, jo ja navegava en direcció a França.

— Que pogueu contar-nos del "Paradiu de França"?

— Tantos coses podria contar-vos! Sobretot de San Sebastian. Mirau, als primers dies, com que a la ciutat no hi trobaríem gairebé ningú, no passà res. Es veu que quan que la gent es comença a posar a viure, més tard les urpes. Quan feia uns deu o quinze dies que San Sebastian era "franquistitzada", varem començar els assassinats en massa. Famílies senceres, amb dones, vells i infants, foren trobats afluïdats a les explanades del barri d'Amara i a diferents llocs de la ciutat. No es respectava res: ni clergues, ni infants, ni malalts. El poble fou tan gran entre la població civil, que en pocs dies la gent fugia de la ciutat a contentars. D'això, els roquetes i

l'alangistes en deien aler neteja general.

EL PARE VAIG DEIXAR-LO A LES TRINXERES DE MARQUINA

— Sou sola a Barcelona, Maritxu?

— Sola. La meua mare i dues germanetes les tinc a França; del meu

pare no en se res des que vaig deixar-lo a les trinxeres de Marquina. Un altre germà va ésser atusellat en entrar els teixistes a Elgoibar...

S'ha aguditzat l'ombra de tristesa al semblant de Maritxu, però aviat

Fa sis anys ja, i per l'emoció, pel record vivíssim, dirieu que fou ahr.

Era en els dies febreros de la dictadura Berenguer. A tot Espanya es dibuixava aquell moviment republicà que, mesos després, havia d'emportar-s'ho tot. Cada dia es parlava de manifestacions, de conspiracions, d'actituds...

Aquell desembre era calent com cap mes altre desembre. Tan calent, que els cors i els esperits bullien.

I, de cop, una llum d'albada baixa de les estribacions pirenaïques. A la ciutat de Jaca, dos militars nobles i generosos, no podent contenir la seva passió republicana, aixecaren la bandera de la llibertat.

Al crit de «República!», proferit per Galán i García Hernández, tot Espanya s'estremí. L'opinió s'aixecà, amb una gallardia que donà l'empenta definitiva a la corcada institució monàrquica.

«Estan totalment equivocats els que creuen que el Govern espanyol esllà derrolat», declara Mr. Altiee

Londres, 11. — Els periodistes varen abordar ahir a la tarda el senyor Altiee als passadissos de la Cambra dels Comuns, i li demanaren les seues impressions d'Espanya.

El cap de l'oposició laborista va fer, en substància, les següents declaracions:

«Estan totalment equivocats els que creuen que el Govern espanyol està derrolat. Del que diuen que possibilitats de mediació, no en veig cap.

L'organització civil i militar del territori governamental és admirable. La població aguanta la guerra estocament i serenament. Vaig estar en una escola en que els infants donaven llurs lliçons normalment, malgrat trobar-se homes que a una milla i mitja del front. També m'impressionà la serenitat de les poblacions civils de València i Barcelona.

amb molts de darrers bombardeigs que soturen.

Arreu no he vist les bandes de roges que tant es parla. Les defences que la població espanyola ha tingut envers nosaltres ens han emocionat.

HOMENATGE A LA U. R. S. S.

L'Agrupació Professional de Periodistes, U. R. S. S. posa a disposició dels seus associats la llista de signatures d'homenatge a la U. R. S. S. que sera tramès al país germà.

Els delegats dels diaris rebran els fulls corresponents, els quals esbran recollits tot seguit que hi hagi les signatures

estuma. Una vegada s'ha acomodat de nosaltres, el seu somriure torna a alegrar els nostres ulls a les sales blanques de l'hospital basc, balconada oberta de bat a bat sobre la ciutat mig emboirada.

L' M. G.

ca. Però els dos heroics capitans pagaren amb la vida el seu gest de precursors.

Moriren ells; l'ideal, però, va triomfar. I encara avui, Galán i García Hernández són dos dels nostres milors cabdills en la lluita que sostenim contra els seus assassins.

Els fonaments de la segona República espanyola reposen damunt d'uns martirs. Es va dir i redir que la República del 14 d'abril havia vingut sense vessament de sang. Mentida. El 12 de desembre de l'any 1930, a la par del cementiri d'Osca —lloc de peregrinatge pels liberals ibèrics— la sang de dos militars republicans va escriure la primera paraula de la nova Constitució espanyola.

Galán i García Hernández moriren per la República! Recordem-ho, antifeixistes, i no traïm llur memòria fent passar al davant de la República altres finalitats no tan belles, molt menys nobles.

La catàstrofe d'avui és la més gran que s'ha registrat a Anglaterra des del 1915.

EL NOMBRE OFICIAL DE VÍCTIMES

Londres, 11. — Sanuncia oficialment que el nombre de víctimes a la catàstrofe de Castlegary hospitalitzats ascendeix a 25: 33 pèssim de ferides lleus i 34 de ferides insignificants. A mitja nit s'havien retirat 24 cadàvers. Es calcula que vint cadàvers havien quedat a l'emplaçament.

La Junta de Defensa Civil de Catalunya, procurant el possible l'estricta compliment i la màxima eficàcia dels postals de defensa i protecció dels ciutadans, que per als quals ha estat creada, torna a insistir de nou i d'una manera especial, prop de tot hom, la recomana, que en cas d'alarma o bombardeg, els ciutadans s'abstinguin de fer grups als carrers i places, com es pot per curiositat, ja que això pot portar conseqüències greus que després tota la mentarem, no pot per menys de produir-se en el cas que actuïn les defenses antiaèries els projectils de les quals es caure a trossos per terra, han causat algunes desgràcies.

Si les víctimes causades per les agressions del feixisme són innumerable, i doloroses, des de tots els punts de vista les produïdes per les nostres mateixes defenses, d'una manera especial, de nou i d'una manera especial, prop de tot hom, la recomana, que en cas d'alarma o bombardeg, els ciutadans s'abstinguin de fer grups als carrers i places, com es pot per curiositat, ja que això pot portar conseqüències greus que després tota la mentarem, no pot per menys de produir-se en el cas que actuïn les defenses antiaèries els projectils de les quals es caure a trossos per terra, han causat algunes desgràcies.

Aquesta Junta, remarcant, doncs, la necessitat ineludible que siguin acomplertes les seves disposicions que té dictades

de

de

de

de

de

de

de

de

«Rei i Monjo», de Guimerà, al Teatre Català de la Comèdia

volem donar com a cosa certa que la inauguració oficial de la temporada del «Teatre Català de la Comèdia» tindrà lloc amb la represa de la «Rei i Monjo» d'Angel Guimerà, «Rei i Monjo». Per tal esdeveniment, el director de la companyia, Enric Borrás, té cura del muntatge de l'obra. El Comitè Econòmic de l'Espectacle, d'acord amb la Delegació Oficial del «Teatre Català de la Comèdia», s'ha encarregat de fer pintar decorat nou per aquesta gran obra guimerània.

Tot i la preveure que la inauguració del «Teatre Català de la Comèdia» serà una vetllada d'aquelles que deixen record entre els amants del nostre Teatre nacional.

Cal fer avinent que la Delegació oficial no entrarà en funcions fins a la data de la inauguració.

El senyor Pepet, conegut per «El Conseller», ja hem parlat alguna vegada d'aquesta revista teatre català. Ara hem rebut el número de desembre d'aquesta simpàtica revista, en el qual se'n comunica que el senyor Pepet és mor de tristesa. Els seus comentaris, les seves informacions seran gairebé l'única material amb què comptaran els historiadors futurs del teatre català. Ningú amb més dret que ell, doncs, per a treure el nas en aquesta sessió d'escenaris.

Dissabte vinent, dia 18, a les quatre de la tarda, Aureli Campeny donarà la seva conferència a la sala d'actes de la institució del Teatre de la Generalitat (Elisabets, 12). Aquesta dissertació, motivada pel Centenari del Conservatori del Liceu, tindrà per tema «Origen i desenvolupament de la gloriosa institució barcelonina, dedicada a l'ensenyança de l'art dramàtic. Els seus primers anys de la seva actuació».

Benet Cibrán és un dels més inquisits actors castellans. Des de la anys mena una intensa companyia. Fa uns anys era un cas gairebé únic en l'ambient teatral, generalment tan reaccionari. Però l'actor Benet Cibrán té una altra personalitat: la d'autor. Va arribar a uns mesos a Barcelona amb una obra sota l'atzela. Una obra detonant, com a seva. Porta per títol «El Paraiso fascista». Aquesta nit l'estrena al Teatre Apol·lo.

Emilia Allaga. Primera figura indiscutible de la temporada d'opera que té lloc al Tivoli, es parla també d'ella com a avetudes d'una propera temporada de revista en el mateix teatre. Es diu que de primer act i director d'aquesta nova companyia hi anirà l'actor Faustí Bretón, i que si l'Allaga no anés d'evetudes, ocuparia el lloc la que ara és la Comica, o sigui Marija Toñás. No s'oblida, però, que tot això són enraonies, car al Tivoli ha d'anar-hi aviat la companyia lirica del Consell Central del Teatre.

(CONTINUA A LA PAG. SEGONA)

Toots dos exoresos a Anglaterra

Londres, 11.—L'express de Dundee a Glasgow ha topat amb l'explosió d'Edinburg a Glasgow, prop de la petita estació de Castlegary. La explosió ha estat violentíssima. Les dues locomotrius han quedat encastades, i nombrosos vagons reduïts a estelles.

La fusca de la nit i la neu han impedit socorrer ràpidament les víctimes. De tots dos comols destruïts sortien xutes i crits dels ferits.

Tan aviat com ha estat possible, s'han tramés al lloc de la catàstrofe brigades de salvament, les quals han començat de seguida, però a costa de grans esforços, a treure els ferits d'entre els vagons deserts. Les brigades de salvament treballen a plena nit, a la llum de grans fogueres.

Segons les informacions rebudes a Londres, a les onze de la nit havien estat extrets 34 morts i 40 ferits.

La catàstrofe d'avui és la més gran que s'ha registrat a Anglaterra des del 1915.

AVIS ALS BADOCS

La Junta de Defensa Civil de Catalunya, procurant el possible l'estricta compliment i la màxima eficàcia dels postals de defensa i protecció dels ciutadans, que per als quals ha estat creada, torna a insistir de nou i d'una manera especial, prop de tot hom, la recomana, que en cas d'alarma o bombardeg, els ciutadans s'abstinguin de fer grups als carrers i places, com es pot per curiositat, ja que això pot portar conseqüències greus que després tota la mentarem, no pot per menys de produir-se en el cas que actuïn les defenses antiaèries els projectils de les quals es caure a trossos per terra, han causat algunes desgràcies.

Si les víctimes causades per les agressions del feixisme són innumerable, i doloroses, des de tots els punts de vista les produïdes per les nostres mateixes defenses, d'una manera especial, de nou i d'una manera especial, prop de tot hom, la recomana, que en cas d'alarma o bombardeg, els ciutadans s'abstinguin de fer grups als carrers i places, com es pot per curiositat, ja que això pot portar conseqüències greus que després tota la mentarem, no pot per menys de produir-se en el cas que actuïn les defenses antiaèries els projectils de les quals es caure a trossos per terra, han causat algunes desgràcies.

Aquesta Junta, remarcant, doncs, la necessitat ineludible que siguin acomplertes les seves disposicions que té dictades

de

de

de

de

de

de

de